

РИСКОВИ ЗОНИ В БАНКОВИЯ НАДЗОР НА БЪЛГАРИЯ

Асистент д-р Иван Сашев Маринов

Катедра „Финанси и кредит“

СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Резюме: Банковият надзор е „гореща“ точка в организацията и контрола на банковата система поради особено важната му роля за устойчивостта на финансовите компании, създаващи пари. Най-общо ролята на надзорния орган и неговите звена се изразява в прилагането на мероприятия и санкции с цел запазване стабилността на търговските банки и протекция интересите на техните вложители. През последните няколко години затрудненията, свързани с настройката и поддържането на здрава и стабилна банкова система у нас, произтичат от три възлови пункта: Първо. Лошото управление на кредитните портфейли в системно важни банки (например кризата с „КТБ“); Второ. Гръцката дългова криза, пораждаща негативни количествени изменения и структурни трансформации в балансите на банките с гръцка акционерна собственост; Трето. Организационни и информационни проблеми в банковия надзор.

Ключови думи: търговски банки, банков надзор, банкови кризи

JEL: G01, G21

RISK AREAS IN THE BANKING SUPERVISION OF BULGARIA

Assist. Prof. Ivan Sashev Marinov, PhD

Department of Finance and Credit

D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov

Abstract: Banking supervision is a ‘hot’ topic in the organization and supervision of the banking system due to its significance for the stability of the financial companies creating money. In general, the role of the supervisory body and its units can be expressed in the implementation of measures and sanctions aiming to preserve the stability of commercial banks and the protection of their depositors’ interests. Over the last few years, the difficulties related to setting up and maintaining a healthy and stable banking system in the country have resulted from three key points: First, the poor management of loan portfolios in systematically important banks (e.g. the Corporate Commercial Bank (CCB) crisis). Second, the Greek debt crisis, causing negative quantitative changes and structural transformations in the balance sheets of banks with Greek shareholding. Third, the organizational and information problems in banking supervision.

Keywords: commercial banks, banking supervision, banking crises.

JEL: G01, G21.

Въведение

Проблемите в българския банков сектор достигат своя пик през 2014 г., когато в рамките на една година някои от кредитните институции се изправят пред сериозни ликвидни затруднения и проблеми с

платежоспособността. Една от системно значимите банки дори губи лиценза си, след продължително наблюдение и доказана от надзора невъзможност на дружеството да продължи нормалното си функциониране.

Вследствие на поредица от негативни явления в банковия сектор, вниманието се концентрира върху резултатите от активността на централната банка и в частност на нейното основно звено, отговорящо за здравината на банковата система – банковият надзор. В този смисъл разработката има за **цел** да установи предизвикателствата, стоящи пред българския банков надзор, който е отговорен за недопускане съществуването на кредитни институции, застрашаващи стабилността на финансовата система на страната. В хода на анализа се поставят следните задачи:

Първо. Да се изтъкнат съвременните и най-авторитетни функции на банковия надзор на Република България.

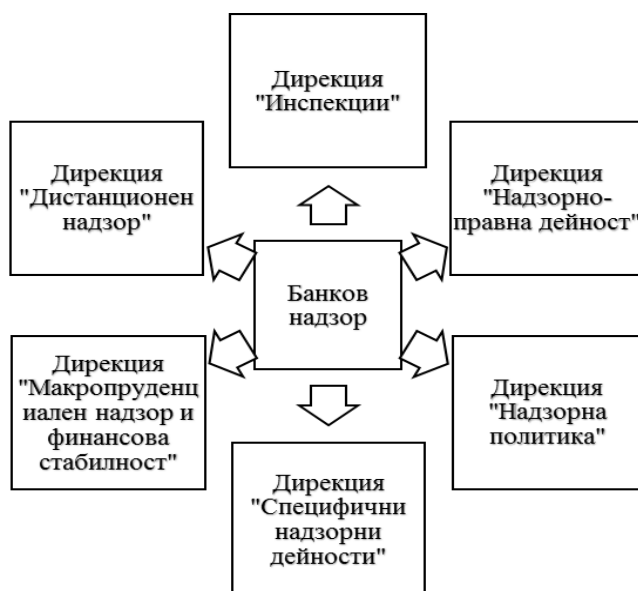
Второ. Да се очертаят рисковите пояси в съвременния банков надзор у нас.

1. Мисия на модерния банков надзор в Република България

Банковият надзор е „гореща“ точка в организацията и контрола на банковата система поради особено важната му роля за устойчивостта на финансовите компании, създаващи пари. Най-общо ролята на надзорния орган и неговите звена (Виж Фигура 1) се изразява в мониторинг и прилагане на мероприятия и санкции с цел запазване стабилността на търговските банки и протекция интересите на техните вложители. Паралелно с външния банков надзор функционират външният и вътрешният

одит на кредитните институции, които допълват оценяването на ефективността и рисковия статус на търговските банки¹.

Съвременният банков надзор на РБългария е имплементиран като функция на Българската народна банка и работи паралелно с две други нейни звена, изпълняващи първостепенни назначения: управление „Банково“, което е „кредитор от последна инстанция“ и управление „Емисионно“ с мисията за пълно обезпечаване с резервна валута на националните банкноти и монети в обращение. В структурно отношение, проекцията на БНБ съвпада изцяло с изискванията на паричния съвет, въведен у нас още през 1997 г.

Фигура 1. Структура на банковия надзор в Република България

Източник:

<http://www.bnb.bg/AboutUs/AUAboutBNB/AUOrganizationalStructure/index.htm>,

(посл. влизане на 21.03.2016 г.)

¹ Вж. подр. **Димитрова, Т.** Вътрешният одит – ефективен инструмент на банковия мениджмънт. АИ Ценов, Свищов, 2013, с. 8-11

Деятелността на банковия надзор в страните от Европейския съюз, вкл. и у нас се обезпечават с внушителен обем от регламенти, насоки, препоръки и други документи налагащи добри практики при предлагането на финансови услуги в Общността, както и широк набор от закони и наредби, които са част от вътрешната правна рамка на страната. Важно е да се отбележи, че изграждането на нормативната база на Република България, касаеща виталността на кредитните институции се основава на строго индивидуално отношение към компаниите, които кумулират по-висок риск в икономиката. Това налага по-голямо провизиране на рисковия компонент на системно важните банки и банките с проблеми при управлението на рисковите им активи. Посочената особеност в процеса на регулация на кредитните институции напълно кореспондира със заложените в Закона за Българската народна банка целеви функции на банковия надзор.

Ключов момент за функционирането и поведението на модерния банков надзор в Република България е присъщата му независимост от правителството на страната. Не такъв е бил статута на надзорния орган в началото на неговото възникване през 1883 г., когато законодателството предвижда изграждането на регулаторен орган в банковата система, зависим от държавното управление². При изпълнението на задачите си съвременната централна банка у нас и в частност нейните основни звена не се влияят от държавната политика и не издават дългови инструменти на основния орган на изпълнителната власт, както и облигации на общините и останалите държавни и общински единици³.

За да се постигне търсеният положителен ефект, действията на банковия надзор не трябва да бъдат прекъсвани във времето и едновременно с това е

² Вж. подр. **Божинев**, Б. Въведение в банковото дело. АИ Ценов, Свищов, 2013, с. 131-132

³ Вж. подр. Закон за БНБ, приет от XXXVIII НС на 5 юни 1997 г., посл. изм. и доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14 август 2015 г., посл. влизане на 04.04.2016 г.

необходимо той да се разпростира върху целия бизнес на кредитните институции, а не само върху критичните зони. Технологията на БНБ за осъществяване на надзор върху кредитните институции се основава на няколко важни и нормативно установени компонента, синтезирани в следните рубрики⁴: **поле на приложението на мониторинга; калкулиране на индивидуалните рискове; преглед и оценяване на локалния анализ на капиталовата адекватност и извършване на цялостна оценка и надзорни мерки.** Като цяло националният надзор на кредитните институции, извършващи дейност на територията на страната е част от макропруденциалната политика на Европейската централна банка, с която се цели защита на държавните финансови системи в Общността и осигуряване на тяхната стабилност. Това може да се постигне само чрез ясно дефиниране и ефективно управление на основните рискови сфери на дейност в банковия сектор.

Важни области на периодичен банков надзор са ликвидността и капиталовата адекватност на кредитните институции. Банковият мониторинг върху ситуацията с двата показателя, както и върху останалото разнообразие от финансови и нефинансови данни се осъществява най-малко веднъж годишно, т.е. надзорният преглед се допълва и от оценки на по-малки интервали от време. Рисковият профил на банките и неговата актуализация се удостоверяват както с набор от вътрешната банкова документация и специализирани отчети и доклади, така и с прилагането на оценки, извършени от външни рейтингови агенции. Друг важен момент в процеса на регулация на българския банков сектор е, че надзорът е балансиран спрямо

⁴ Вж. <http://www.eba.europa.eu/supervisory-convergence/supervisory-disclosure/supervisory-review> и Процес на надзорен преглед и оценка на БНБ, <http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSSupervisoryDisclosure/BSSDSupervisoryReview/index.htm>, посл. влизане на 04.04.2016 г.

пазарното присъствие на отделните банки и тяхното значение за националната икономика. Така оценяването на кредитните институции логично се стреми към хармония с рисковия профил на компаниите⁵.

Банковият надзор в страната изисква годишни писмени доклади на банките, които съдържат извършените от дружествата вътрешни анализи, свързани с тяхната капиталова адекватност⁶. Оценяването на рисковете, застрашаващи ефективното управление на инвестиции на кредитните институции се използва като база за вземане на управленски решения за редуциране на несигурността в процеса на дейността и планиране на финансовия план на компаниите. За да се постигнат действително добри резултати от надзорната дейност, БНБ ревизира локалния анализ на капиталовата адекватност и в условията на неблагоприятна икономическа ситуация, която изисква съвсем различен подход при осигуряването на капитал и капиталови буфери на всички нива, за да се обезпечи безусловно стабилността на банките.

С приоритет при мониторинга на банките са наблюденията върху планираните и реализираните стрес тестове в рамките на отделните компании⁷. Провежданите от кредитните институции стрес тестове се отличават в зависимост от своята периодичност, обхват и концентрация, което произтича от нееднакъв кумулиран риск в отделните кредитни институции и необходимостта от сценариен анализ на активите и тяхната структура.

⁵ Вж. подр. **Димитрова, Т.**, Цит. Произв., с. 12-13

⁶ Поддържането на достатъчно капитал, който да покрива рисковопреглените активи на банките е едно от основните изисквания на споразумението Базел II. Оценява се както първичния, така и допълнителния капитал, с който банките разполагат, за да покрият своите активи, изложени на кредитен, пазарен и операционен риск.

⁷ Вж. подр. **Ангелов, Г.**, Георгиева, Г. Стрес тестовете – инструмент за противодействие на криза или механизъм за въздействие върху банковата система. АИ Ценов, Свищов, 2015, с. 18-20

Колективната оценка от всеобхватния банков надзор се формира главно на база наблюдения на: текущите и потенциалните рискове за отделните финансови институции; хипотези, които се основават на възможността мениджмънта на банките да предизвика промяна върху нивото на риск в рамките на компаниите; размера на собствения и допълнителен капитал, с които се осигурява покритието на активите с различно тегло на риск. За регулаторния орган е от съществено значение и наличието на желание и ресурс от страна на банките за приспособяване към различни сценарии на икономическото състояние в страната. Изготвените заключения и окончателна надзорна оценка за кондицията на кредитните институции, служат като фундамент за изпълнението и предписването на превантивни или бъдещи санкции, с които да се гарантира жизнеността на банките.

2. Проблемни области, пораждащи необходимост от подобряване на надзорния процес в търговските банки

През последните няколко години затрудненията, свързани с настройката и поддържането на здрава и стабилна банкова система у нас, произтичат от три възлови пункта:

Първо. Лошото управление на кредитните портфейли в системно важни банки (например кризата с „КТБ“).

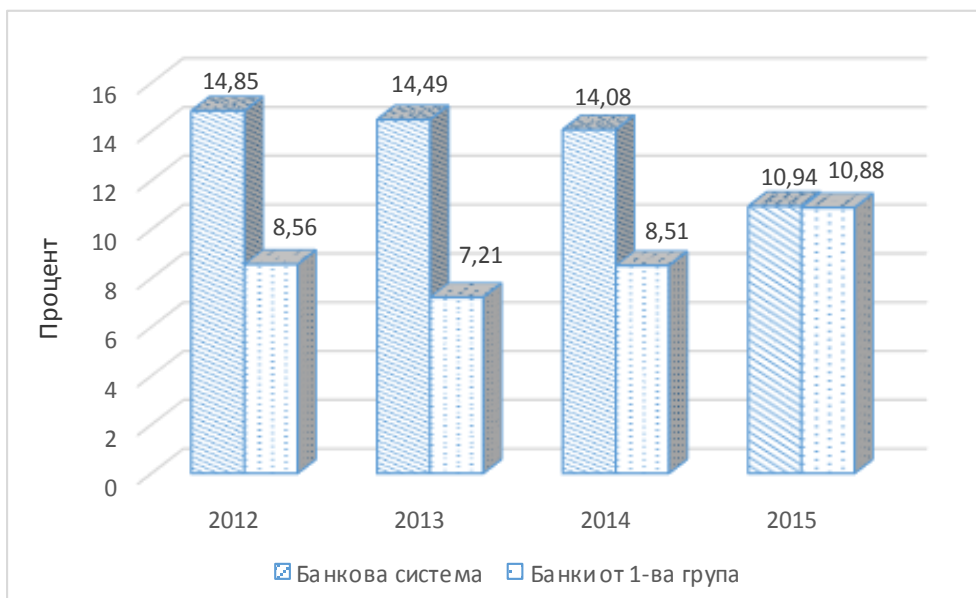
Второ. Гръцката дългова криза, пораждаща негативни количествени изменения и структурни трансформации в балансите на банките с гръцка акционерна собственост.

Трето. Организационни и информационни проблеми в банковия надзор .

Въпреки тенденцията към намаляване обема от необслужвани кредити в кредитните портфейли на банките през периода 2012 – 2015 г. (Виж Фиг. 1), сравнително високият дял на просрочените над 90 дни кредитни експозиции

все още поражда необходимост от строг и ефективен банков надзор. На фигурата се вижда, че основната квота от проблемни кредити е на петте най-големи банки.

Фигура 1. Дял на просрочените над 90 дни кредити и аванси (Банкова система и банките от 1-ва група)⁸

Източник: БНБ и собствени изчисления⁹

Причините за високия дял на т.нар. „лоши кредити“ в банковия сектор могат да са от различно естество. Понякога те са чисто икономически, т.е.

⁸ Вж. Справка за необслужваните кредити и аванси и натрупаната обезценка (31.12.2015 г.), Информация за качеството на кредитите и обезценката (31.12.2014 г., без КТБ), Информация за качеството на кредитите, обезценката и специфичните провизии за кредитен риск (31.12.2012 г. и 31.12.2013 г.), http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/BS_201512_BG, посл. влизане 04.04.2016 г., http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/BS_201412_BG, посл. влизане 04.04.2016 г., http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/BS_201312_BG, посл. влизане 04.04.2016 г., http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/BS_201212_BG, посл. влизане 04.04.2016 г.

⁹ В информацията на Фигура 1 се отчита методологическата промяна в обхвата на кредитите и авансите, вследствие на прилагания след 1 юни 2015 г. от банките Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1278 на Европейската комисия

натрупването на кредитен риск в банките се дължи главно на обективни явления, независещи пряко от качеството на мениджмънта. Съществуват обаче положения, при които начинът на управление на банките може да има сериозно влияние върху посоката на развитие на отделните единици, а оттам и върху динамиката на целия сектор. Такъв е случаят с една от големите български банки „Корпоративна търговска банка“ АД, на която в края на 2014 г. бе отнет лиценз за дейност, вследствие изпадане на дружеството в неплатежоспособност¹⁰. Оценката на активите, притежавани от банката преди нейния банкрут, дава основание за задълбочен анализ на ефективността на националния банков надзор с акцент върху допуснатите пропуски при контрола на „КТБ“ АД, които на практика толерират противозаконни действия от страна на ръководните лица на кредитните институции и в последствие кумулирането на нискокачествени активи в техните баланси.

Установяването на проблемните зони в дейността на „КТБ“ АД едва след поставянето на банката под специален надзор свидетелства за ненавременен мониторинг от страна на компетентния орган, който не съумява своевременно да фиксира наличието на нарушения в рамките на финансовите компании. Късното констатиране на лошите управленски практики не позволява вземане на превантивни надзорни мерки и корекции в дейността на банките с цел запазване на тяхната финансова стабилност и защита на депозитаните от клиентите парични средства. Пропуските и бавното осъществяване на надзор върху дейността на „КТБ“ АД, създават съмнения за неспособност за регулация при евентуални бъдещи усложнения в някоя от останалите кредитни институции.

¹⁰ Основание за отнемане лиценз на КТБ АД е отрицателният собствен капитал, който банката отчита в края на септември 2014 г. и невъзможност за реструктуриране на дружеството.

Анализът на състоянието на активите на „КТБ“ АД, с който се диагностицира тяхната обезценка на стойност над 4,2 млрд. лева¹¹, затвърждава необходимостта от по-ефикасни действия от страна на регулаторния орган, а именно противодействие срещу:

- Необосновано и мащабно кредитиране на дружества, които са икономически свързани с мажоритарните собственици на банката;
- Отпускане на нови банкови кредити, които нямат инвестиционно или производствено предназначение, а целят единствено покриване на стари лихвени задължения, като по този начин се натрупват големи кредитни експозиции, които трябва да бъдат гарантирани с достатъчно собствен капитал и провизии;
- Кредитиране на физически лица и фирми без внимателен предварителен анализ на тяхното финансово и имуществено състояние. Това създава предпоставки за потенциални проблеми при погасяването на задълженията от страна на икономическите агенти;
- Натрупване на голям обем фирмени заеми в кредитния портфейл на банките, обезпечени не с реални активи и парични средства, а с настоящи и бъдещи вземания;
- Липса на реално вписани в съответните регистри¹² активи, служещи като обезпечения по разрешените кредити;
- Неаргументирано завишени пазарни оценки на недвижимите имоти вписани като гаранция в съответни регистри;

¹¹ Вж. подр. Прессъобщение на БНБ от 22.10.2014 г., http://www.bnb.bg/PressOffice/POPressReleases/POPRDate/PR_20141022_BG, посл. влизане на 04.04.2016 г.

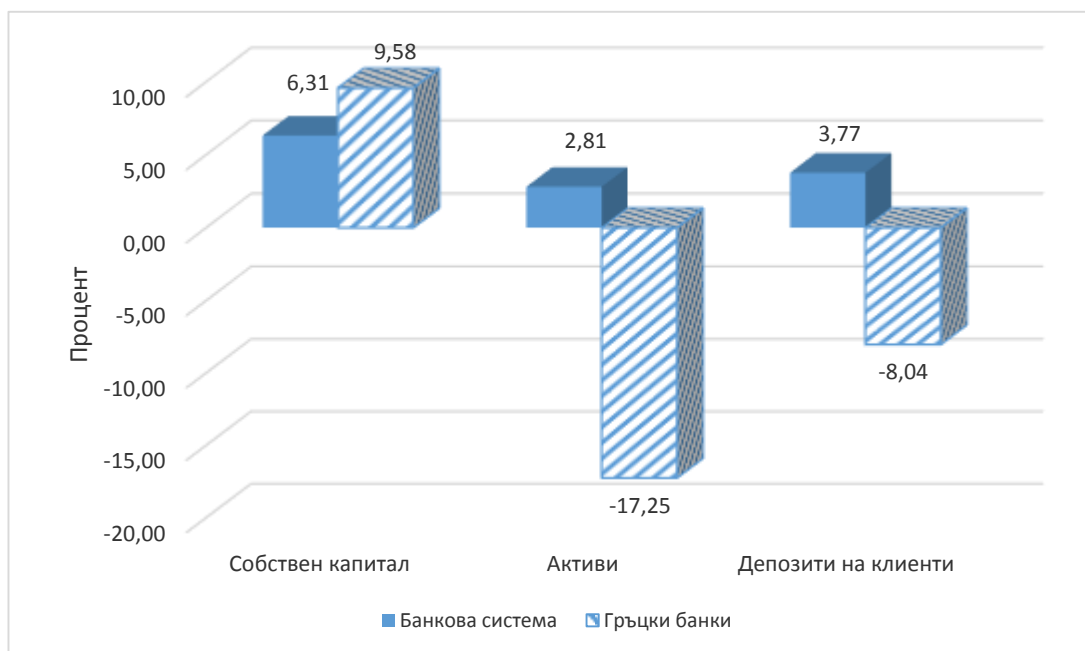
¹² Търговския регистър, Имотния регистър и ЦРОЗ

- Нарушения при оформянето на кредитните досиета, вкл. липса на изискуеми според вътрешните правила на банките документи, които неминуемо трябва да съпътстват всяка кредитна сделка.

Допускането на изброените по-горе неотговарящи на добрите банкови практики действия могат да имат силен негативен ефект върху ликвидността и платежоспособността на кредитните институции. Тяхното дългосрочно изпълнение в рамките на една или повече банки дискредитира имиджа на целия сектор и се намалява значително доверието на клиентите в сигурността на трезорите.

Един от ефектите от дълговата криза в Гърция за банковия сектор на България се изразява в явната невъзможност на гръцките банки майки да оказват капиталова подкрепа на българските си клонове. Това значително ограничава потенциала за развитие на гръцката квота от банки у нас. В този смисъл от първостепенно значение за тези банки е нивото на тяхната конкурентоспособност на пазара за депозити, от където те могат да се снабдяват с кредитен ресурс. Този проблем изисква особено внимание от страна на националния банков надзор върху концентрацията на активи, собственост на гръцки субсидиари. Банките притежание на гръцки финансови компании заемат 18,6 % от общия пазарен дял¹³.

¹³ Вж. Данни за банковата система и групите банки, 31.12.2015 г., <http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/index.htm?forYear=2015> и Данни за банките и клоновете на чуждестранни банки (в хиляди левове) към 04.04.2016 г., http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRForeignBanks/BS_Q_201512_BG посл. влизане на 04.04.2016 г.

Фигура 2. Прираст на собствен капитал, активи и депозити в периода 2015/2014

Източник: БНБ и собствени изчисления¹⁴

Доказателство за по-слабото представяне на гръцките банки у нас са комплексните ръстови стойности на притежаваните от тях собствен капитал, активи и депозити в сравнение със същите показатели за цялата банкова система. От представените във Фигура 2 данни се вижда ясно, че през анализирания период темпът на изменение на съвкупните активи и депозити на гръцките банки е отрицателен, съответно -17,25% и -8,04%. Същевременно общият прираст на същите показатели за банковата система е положителен, съответно 2,81% и 3,77%. Единствено техният собствен

¹⁴ Вж. Данни за банковата система и групите банки, 31.12.2015 г., <http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/index.htm?forYear=2015>, и Данни за банковата система и групите банки, 31.12.2014 г., <http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRBankingSystem/index.htm?forYear=2014>,

капитал отчита положителен ръст от 9,58%, по-висок от този на целия банков сектор (6,31%).

От съществено значение за стабилността на банковата система е подсигурияването на гръцките банки с достатъчно капитал и капиталови буфери. Предвид проблемите с трудовата заетост в Гърция и необходимостта от правителствена парична помощ за гръцките финансови компании, се налагат мащабни структурни промени в мрежата от дъщерни банки и ограничаване на капиталовата им поддръжка.

Вътрешният и външният експертен анализ на качеството на банковия надзор у нас, съвсем еднозначно сигнализират за необходимостта от бърза и ефективна намеса в мениджмънта, правната рамка и организационната и информационната осигуреност на това звено. Докладът¹⁵, доказващ наложителната превенция в банковия надзор, който е дело на МВФ и Световната банка, е поводът за изготвянето и влизането в действие на *План за реформиране и развитие на банковия надзор, осъществяван от Българската народна банка*, съдържащ мерки за реформа в надзорната функция на централната банка.

Основните проблемни зони в банковия надзор и предписанията за справяне с тези предизвикателства са¹⁶:

- **Недостатъчен контрол върху решенията взимани от ръководителя на „Банков надзор“.** Модернизирането на

¹⁵ Вж. Цит. произв., Monetary and Capital Markets Department, IMF, and Finance and Markets Global Practice, World Bank, Bulgaria - Detailed assessment of observance: Basel core principles for effective banking supervision. International Monetary Fund and The World bank, Working Paper, Vol. 1, 2015, http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2015/10/26/090224b08316e83e/3_0/Rendered/PDF/Bulgaria000Det00banking0supervision.pdf

¹⁶ Вж. подр. Банков надзор, БНБ, План за реформиране и развитие на банковия надзор, осъществяван от Българската народна банка, http://www.bnb.bg/ResearchAndPublications/PubNonPeriodical/PubNP_BS_Development/index.htm, посл. влизане на 04.04.2016 г.

надзорната функция включва именно ограничаване на правомощията на подуправителя, отговарящ за надзора и прехвърляне на неговите отговорности, свързани с приемането на вътрешната правна рамка върху Управителния съвет на БНБ;

- **Неефективен мониторинг върху надзорна дейност**, малка честота и забавяне на инспекциите, както и липса на достатъчна координация между служителите на отделните дирекции. За целта се предприемат действия за увеличаване броя на служителите, ангажирани с инспекциите в кредитните институции, създава се нов отдел, който да отдели анализа на пазарните рискове, като част от вече съществуваща дирекция и вътрешен консултативен съвет в помощ на подуправителя на „Банков надзор“;
- Анализът на причините за фалита на „КТБ“ АД, предполага задълбочен анализ на вътрешното банково законодателство и вътрешните правила и политики. Става ясно, че финансовата стабилност на банките зависи до голяма степен от качеството на мениджмънта и ограничаване възможностите за необосновано кредитиране на свързани лица или бизнес с клиенти, носители на висок риск за кредитните институции. За тази цел програмата за реформа на БНБ включва освен оздравителни мероприятия и **подробна ревизия на правната рамка**;
- Пряка връзка с необходимостта от преглед на законодателството, регламентиращо дейността на банките има и наличието на **възможност от страна на БНБ за реакция срещу появата на кредитни институции с ликвидни проблеми или такива със сериозни дългосрочни финансови затруднения**. За тази цел в края на 2015 г. се създава нова суверенна от „Банков надзор“ дирекция и

Фонд за реструктуриране на банки¹⁷, както и се формализират правилата и процедурите за превантивни мерки в условията на банкова криза;

- Стъпка към изграждането на модел на банковия надзор, отговарящ напълно на базелските параметри е постигането на отлична комуникация с институциите, които имат съществена връзка за запазването на вътрешна финансова стабилност. Именно затова БНБ се ангажира с **подобряване на комуникацията и партньорството с Фонда за гарантиране на влоговете в банките, Държавната агенция „Национална сигурност“, Министерството на финансите и двете Комисии, отговарящи съответно за финансовия надзор и за надзора върху лицензираните одитори;**
- **Технологичната обезпеченост на предприетите мерки срещу възникване на кризисни ситуации** също намира място в действията на БНБ, насочени към подсилване на мониторинга. Това произтича от създаването на новите структури в рамките на централната банка и всички останали нужди на надзорния орган в процеса на текущ и бъдещ контрол.

Част от действията по плана за реформа в надзорната функция на БНБ са вече постигнати, предвид зададените пред институцията времеви ограничения за изпълнението им, други са с термин до септември 2016 г., а има и такива, които са с неограничен срок. Очакваните резултати от мерките обаче трябва да имат дългосрочен ефект върху надзорната дейност у нас и да засилят още повече жизнеността на банковия сектор.

¹⁷ Вж. чл. 134 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, обн. в „Държавен вестник“, бр. 62, 2015 г., http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_law/laws_bankrecovery_bg.pdf, посл. влизане на 21.03.2016 г.

Заключение

От историческа гледна точка Българската народна банка практически не е поставяна пред сериозни предизвикателства след банковата криза от 1996–1997 г. Макар и без тежки последици за финансовата стабилност на страната ни, фалитът на „КТБ“ АД мотивира институциите за ревизия както на управлението и организацията на банковия надзор, така и на съществуващата нормативна уредба. Оказва се, че е необходим задълбочен анализ върху качеството на активите на банките, който да покаже реалното състояние на кредитната дейност на посредниците. Задължително е да се установи дали съществуват рискове за бъдещите пазарни позиции на банките и тяхната ликвидност и рентабилност.

Именно крайните резултати от провеждана, съобразно указанията на Европейската централна банка оценка върху качеството на активите могат да послужат като атестат за ефективността на банковия надзор. Заключениеята от предвижданите стрес тестовете и крайните анализи са изходен пункт за бърза и своевременна реакция от страна на БНБ и подобряване на цялостния модел на банковия надзор на Република България.

Цитирана литература

1. Ангелов, Г., Георгиева, Г. Стрес тестовете – инструмент за противодействие на криза или механизъм за въздействие върху банковата система. АИ Ценов, Свищов, 2015 г.
2. Божинов, Б. Утвърждаване на БНБ като централна банка. АИ Ценов, Свищов, 2012 г.
3. Божинов, Б. Въведение в банковото дело. АИ Ценов, Свищов, 2013 г.

4. Вџтев, Ж. Анализ на банковата дейност. Авангард принт, Русе, 2015 г.
5. Димитрова, Т. Вътрешният одит – ефективен инструмент на банковия мениджмџнт. АИ Ценов, Свищов, 2013 г.
6. Младенов, М. Пари, банки, кредит. Тракия-М, София, 2009 г.
7. Закон за БНБ, посл. изм. и доп., бр. 62 от 2015 г., http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_law/laws_bnb_bg.pdf
8. Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, обн. в „Държавен вестник“, бр. 62, 2015 г., http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_law/laws_bankrecovery_bg.pdf.
9. Банков надзор, БНБ, План за реформиране и развитие на банковия надзор, осъществяван от Българската народна банка, http://www.bnb.bg/ResearchAndPublications/PubNonPeriodical/PubNP_BS_Development/index.htm
10. Monetary and Capital Markets Department, IMF, and Finance and Markets Global Practice, World Bank, Bulgaria - Detailed assessment of observance: Basel core principles for effective banking supervision. International Monetary Fund and The World bank, Working Paper, Vol. 1, 2015, http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2015/10/26/090224b08316e83e/3_0/Rendered/PDF/Bulgaria000Det00banking0supervision.pdf.
11. <http://www.bnb.bg/AboutUs/AUAboutBNB/AUOrganizationalStructure/index.htm>
12. <http://www.bnb.bg/BankSupervision/BSSupervisoryDisclosure/BSSDSupervisoryReview/index.htm>
13. <http://www.eba.europa.eu/supervisory-convergence/supervisory-disclosure/supervisory-review>